

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 51/14

Λουξεμβούργο, 3 Απριλίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-438/12
Irmengard Weber κατά Mechthilde Weber

Η αποκλειστική διεθνής δικαιοδοσία σε υποθέσεις ακινήτων την οποία προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης υπέρ των δικαστηρίων κράτους μέλους δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι ένα δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει επιληφθεί πρώτο

Το έχον αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία δικαστήριο δεν πρέπει ούτε να αναστείλει τη δίκη ούτε να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, αλλά οφείλει να αποφανθεί επί της ουσίας επί της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί

Με τη σημερινή του απόφαση το Δικαστήριο απαντά στα ερωτήματα του Oberlandesgericht München (Εφετείο Μονάχου, Γερμανία) σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού «Βρυξέλλες Ι»¹ για τη διεθνή δικαιοδοσία. Το Oberlandesgericht επελήφθη διαφοράς μεταξύ των δύο συνιδιοκτητριών ακινήτου το οποίο βρίσκεται στο Μόναχο. Στη διαφορά αυτή, η μία εκ των συνιδιοκτητριών, αφού άσκησε το δικαίωμά της προαίρεσεως για την αγορά του ποσοστού της άλλης συνιδιοκτήτριας (δικαίωμα που είχε καταχωριστεί στο κτηματολόγιο), ζήτησε να υποχρεωθεί η συνιδιοκτήτρια αυτή να δηλώσει ότι συναινεί για την καταχώριση στο κτηματολόγιο της μεταβίβασης της κυριότητας του ακινήτου. Μια διαφορά σχετική με το επίμαχο δικαίωμα προαίρεσεως εκκρεμεί ήδη ενώπιον του Tribunale ordinario di Milano (Πρωτοδικείου του Μιλάνου, Ιταλία). Πράγματι, ο αγοραστής στον οποίο η έτερη συνιδιοκτήτρια επιθυμεί να πωλήσει το ποσοστό της ενήγαγε ενώπιον του ιταλικού δικαστηρίου τις δύο συνιδιοκτήτριες ζητώντας να διαπιστωθεί ότι η άσκηση του δικαιώματος προαίρεσεως ήταν ανίσχυρη και ότι η σύμβαση περί του ως άνω ποσοστού εξακολουθούσε να ισχύει. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Oberlandesgericht ερωτά το Δικαστήριο αν υποχρεούται να αναστείλει τη διαδικασία και, ενδεχομένως, να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του.

Ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι προβλέπει αποκλειστική δικαιοδοσία σε υποθέσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων². Προκειμένου περί τέτοιων διαφορών, έχουν αποκλειστική δικαιοδοσία τα δικαστήρια του κράτους μέλους της τοποθεσίας του ακινήτου. Πράγματι, το δικαστήριο της τοποθεσίας του ακινήτου είναι περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο δικαστήριο σε θέση, λόγω της γειννιάσής του, να έχει άμεση γνώση της πραγματικής καταστάσεως και να εφαρμόζει τους κανόνες και τα συναλλακτικά ήθη που είναι, κατά κανόνα, οι κανόνες και τα συναλλακτικά ήθη του κράτους της τοποθεσίας του ακινήτου.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι η εν λόγω αποκλειστική δικαιοδοσία στον τομέα των εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων ισχύει στις αγωγές με τις οποίες ζητείται να διαπιστωθεί ότι είναι ανίσχυρη η άσκηση ενός δικαιώματος προαίρεσεως αφορώντος ακίνητο και ότι παράγει αποτελέσματα έναντι όλων. Πράγματι, αγωγή με την οποία επιδιώκεται κατ' ουσία να εξακριβωθεί αν η άσκηση του δικαιώματος προαίρεσεως διασφάλισε το δικαίωμα του δικαιούχου να μεταβιβάσει την κυριότητα του επίμαχου ακινήτου αφορά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου. Γι' αυτό, εμπίπτει στην αποκλειστική δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους της τοποθεσίας του ακινήτου.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).

² Ένα εμπράγματο δικαίωμα που βαρύνει ένα ενσώματο αγαθό παράγει τα αποτελέσματά του έναντι πάντων, ενώ ένα ενοχικό δικαίωμα μπορεί να προβληθεί μόνο έναντι του οφειλέτη.

Ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι προβλέπει εξάλλου ότι, σε περίπτωση εκκρεμοδικίας, δηλαδή αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διάφορων κρατών μελών, το δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο της διαφοράς αναστέλλει αυτεπαγγέλτως τη διαδικασία μέχρις ότου διαπιστωθεί η δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο³. Όταν διαπιστωθεί κάτι τέτοιο, το δεύτερο επιληφθέν δικαστήριο οφείλει να διαπιστώσει την έλλειψη της δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου. Καταρχήν, το δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο δεν μπορεί να εξετάσει το ίδιο τη διεθνή δικαιοδοσία του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου.

Το Oberlandesgericht ζητεί να διευκρινιστεί αν ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται και όταν ο κανονισμός Βρυξέλλες Ι προβλέπει ο ίδιος την αποκλειστική δικαιοδοσία του δεύτερου επιληφθέντος δικαστηρίου⁴.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι, όταν το δεύτερο επιληφθέν δικαστήριο είναι αυτό του κράτους μέλους όπου βρίσκεται το ακίνητο και έχει, εξ αυτού, αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, δεν έχει πλέον την ευχέρεια ούτε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία ούτε να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου, αλλά είναι υποχρεωμένο να αποφανθεί επί της ουσίας της αγωγής που έχει ασκηθεί ενώπιόν του. Πράγματι, η απόφαση την οποία εκδίδει το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο κατά παράβαση της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του δεύτερου επιληφθέντος δικαστηρίου δεν θα μπορεί να αναγνωριστεί, σύμφωνα με τον κανονισμό, εντός του κράτους μέλους του δεύτερου επιληφθέντος δικαστηρίου. Η εφαρμογή σε μια τέτοια κατάσταση του κανόνα περί εκκρεμοδικίας δεν θα ανταποκρινόταν στην ανάγκη ορθής απονομής της δικαιοσύνης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

³ Τούτο συμβαίνει ιδίως όταν το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο δεν διαπίστωσε αυτεπαγγέλτως την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του και κανένας διάδικος δεν προέβαλε σχετική ένσταση· βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Φεβρουαρίου 2014, [C-1/13](#), Cartier parfums-lunettes και Axa Corporate Solutions Assurance· βλ. επίσης το [AT αριθ. 27/14](#).

⁴ Το ερώτημα δεν αφορά την περίπτωση συμφωνίας απονομής διεθνούς δικαιοδοσίας προβλέπουσας αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία.